

Föreningsstyrning i Landshypotek Ekonomisk Förening

Föreningsstyrningen är ett viktigt stöd i föreningens strävan att skapa värde för sina intressenter och för styrelsens effektiva styrning och kontroll av verksamheten.

Svensk Kod för styrning av kooperativa och ömsesidiga företag

Föreningsstämman antog 2020 den av Svensk Kooperation utarbetade Svensk Kod för styrning av kooperativa och ömsesidiga företag ("Koden"). Koden bygger på principen följ och förklara och redogörelse ska göras årligen i styrningsrapporten. Nedan redogörs för Kodens åtta principer. Föreningen arbetar aktivt med åtgärder för att kodens principer ska återspeglas i föreningsstyrningen.

Syfte och medlemsnytta

Stadgar

Föreningens stadgar antogs senast den 20 april 2023. Stadgarna reglerar bland annat föreningens ändamål. Det huvudsakliga ändamålet är att genom det helägda dotterbolaget Landshypotek Bank främja medlemmarnas ekonomiska intressen genom att säkerställa att ägare och arrendatorer till jord- och skogsbruksfastigheter får en konkurrenskraftig finansiering för sitt företagande. I stadgarna finns även regler kring insatsskyldigheten samt vem som kan tillsättas som styrelseledamot.

Landshypotek Ekonomisk Förening ägs av cirka 34 000 medlemmar. Samtliga medlemmar är låntagare i Landshypotek Bank och har medlemsinsatser i föreningen. Som ägare får man del av föreningens överskott genom utdelning på medlemsinsatserna.

Ägarens styrning

Ägarnas styrning av föreningen sker genom regionmöten, föreningsstämman och styrelsen i enlighet med föreningslagen, stadgarna, Koden samt antagna policyer, riktlinjer, instruktioner och arbetsordningar.

Föreningen har tidigare beslutat om en ny föreningsstyrning med syfte att stärka föreningen såväl som ägare av Landshypotek Bank som medlemsorganisation och föreningen har därefter fortsatt arbetet med att förstärka och förbättra föreningsstyrningen.

Landshypotek Ekonomisk Förening äger Landshypotek Bank där all affärsverksamhet bedrivs, se

även bolagsstyrningsrapport i årsredovisningen för Landshypotek Bank. Föreningen utövar ägarrollen i banken genom ägardirektiv, utser bankstyrelse och följer löpande bankens utveckling och långsiktiga kapitalbehov.

Demokratiska processer

Medlemmarnas styrning

Genom medlemmarnas deltagande vid regionmöten finns möjlighet att bidra till föreningens syfte, strategier och långsiktiga utveckling. Varje medlem har en röst och möjlighet att föreslå personer som kan vara förtroendevalda. Medlemmarna har också möjlighet att lämna in motioner och få dessa behandlade på ett regionmöte och därefter på föreningsstämman.

Regionmöten

Föreningens verksamhetsområde är indelat i elva regioner. Vid ordinarie regionmöte har varje röstberättigad medlem hänförlig till regionen en röst. På regionmötet sker bland annat val av regionstyrelseledamöter, styrelseordförande i regionstyrelsen, fullmäktige till föreningsstämman och valberedning. På regionmöte lämnas också information om föreningen och banken.

Förtroendevalda

I föreningen finns cirka 120 medlemmar som är förtroendevalda och representerade i regionstyrelser och valberedningar.

Föreningsråd

Föreningsrådet är föreningens rådgivande organ med huvudsakligt syfte att möjliggöra en effektiv dialog mellan regionalt förtroendevalda och styrelse. Föreningsrådet har också till uppgift att ge förslag på valberedning till föreningsstämman. Föreningsrådet består av en ledamot från varje region. Regionstyrelserna utser inom sig, på konstituerande styrelsemöte, en ledamot per region. Mandattiden är ett år. Det har under 2023 varit sex möten i föreningsrådet, i januari, mars, maj, augusti, november och december samt ett konstituerande föreningsråd i april.

Utskott och kommittéer

Föreningen har under 2023 haft ett utskott och tre kommittéer med ledamöter i föreningsstyrelsen och särskilt ansvariga förtroendevalda som tillsammans med andra förtroendevalda och medarbetare i Landshypotek Bank arbetar inom fyra utvalda fokusområden:

- att vara ägare av Landshypotek Bank genom ägar och kapitalutskottet;
- att vara en demokratisk organisation för medlemmarna genom medlemskommittén;
- att företräda Landshypotek för att fler ska upptäcka banken genom ambassadörskommittén; och
- att värdera jord- och skogsbruksfastigheter genom värderingskommittén.

Utskotten och kommittéerna har haft ett antal möten under året.

Medlemmarnas deltagande i företagets värdeskapande

Föreningens medlemmar deltar i företagets värdeskapande, vilket främjar medlemmarnas ekonomi, engagemang och lojalitet. Ägarrelationen kommer till uttryck genom medlemmarnas insatskapital och som ägare

får man del av föreningens överskott genom utdelning på medlemsinsatserna. Genom att medlemmarna investerar i form av insatskapital tar man även ansvar för Landshypoteks utveckling och för att äga en egen bank inom jord- och skogsbruket.

Föreningsstämman

De 43 på regionmötena utsedda fullmäktige utgör föreningsstämma. Stämman utser styrelse och revisorer samt beslutar om arvoden. Stämman fastställer också resultat- och balansräkning samt tar ställning till frågan om ansvarsfrihet för styrelseledamöterna. Från och med årsstämman 2023 omvaldes Helena Löthgren och Henric Oscarsson som föreningsgranskare, med Charlotte Lewenhaupt och Anna Ramsholm som suppleanter, med uppdrag att granska verksamheten ur ett medlemsperspektiv. Vid årsstämman 2024 ska föreningsgranskarna lägga fram en granskningsrapport. Information inför och protokoll från föreningsstämman återfinns på Landshypoteks hemsida. Ordinarie föreningsstämma hölls den 20 april 2023.

Valberedningen

Valberedningen är föreningsstämmans organ med huvuduppgift att bereda föreningsstämmans beslut i val- och arvodesfrågor. Valberedningen utvärderar styrelsens arbete inför ordinarie föreningsstämma. Valberedningen ska utgöras av 4-7 ledamöter. Sammansättningen av valberedningen inför styrelsevalet ska tillkännages senast sex månader före ordinarie stämma. Ledamöterna anges på Landshypoteks hemsida. På föreningsstämman 2023 omvaldes Rickard Axdorff, Peter Borring, Christina Dahl, Ann-Britt Karlsson (ordförande), Sören Kihlberg och Esbjörn Olofsson samt nyvaldes Erik A Eriksson. Mandatperioden för valberedningen sträcker sig till och med nästa ordinarie föreningsstämma. Det finns därutöver 11 regionala valberedningar med uppgift att bland annat bereda och föreslå regionmötet antal ledamöter i regionstyrelsen, val av ledamöter och val av ordförande i regionstyrelsen.

Revisorer

Föreningsstämman utser externa revisorer i föreningen varav minst en revisor ska vara auktoriserad. Mandatperioden för de stämموvalda revisorerna är ett år. Föreningsstämman 2023 utsåg Öhrlings PricewaterhouseCooper AB (PwC) som auktoriserat revisionsbolag. Huvudansvarig revisor är auktoriserade revisorn Catarina Ericsson.

Styrelsen och dess arbetsformer

Enligt stadgarna ska styrelsen bestå av lägst sex och högst tolv ledamöter. Styrelsen väljs årligen på föreningsstämman för tiden till och med nästa ordinarie föreningsstämma. Styrelsen består av åtta ledamöter, en av dem är också styrelseledamot i Landshypotek Bank. Styrelseledamöterna i Landshypotek Ekonomisk Förening efter föreningsstämman 2023 framgår nedan samt på sida 24. Styrelsens övergripande uppgift är

Närvaro styrelsen 2023

Ledamöter	Styrelsemöten
Per-Olof Hilmér	7/7
Marie André	6/7
Rickard Klingberg	6/7
Claes Mattson	7/7
Lars-Johan Merin	7/7
Axel Roos	6/7
Malin Brättemark ¹⁾	5/7
Maria Hugosson Bygge ²⁾	5/7

¹⁾ Tillträdde som ledamot vid föreningsstämman den 20 april 2023.

²⁾ Tillträdde som ledamot vid föreningsstämman den 20 april 2023.

att för medlemmarnas räkning förvalta föreningens angelägenheter. Styrelsens arbete följer den arbetsordning som årligen fastställs på det konstituerande styrelsemötet. En utvärdering av styrelsens arbete genomförs årligen och presenteras för styrelsen och valberedningen.

Ersättning till ledande befattningshavare

Den huvudsakliga verksamheten bedrivs i föreningens helägda dotterbolag och föreningen har inga anställda. Information om ersättning till styrelsen framgår av not 7. Bankens ersättningspolicy anger principerna för det ersättningssystem som omfattar samtliga anställda i banken. Styrelsen i banken har ett ersättningsutskott som ska genomföra oberoende bedömningar av bankens ersättningspolicy och ersättningssystem.

Revision, risk och intern kontroll

Den huvudsakliga verksamheten bedrivs i föreningens helägda dotterbolag och basen för den interna styrningen och kontrollen utgörs av Landshypotek-koncernens kontrollmiljö i form av organisationsstruktur, besluts- och rapporteringsvägar, befogenheter och ansvar. Genom interna policyer, riktlinjer och instruktioner fastställs ramarna för hur verksamheten ska bedrivas. Den löpande affärsverksamheten har ett eget ansvar att följa dessa. Affärsverksamheten ansvarar även för sin egen riskhantering och för att utföra egenkontroller av sin verksamhet. Landshypotek strävar efter att en sund riskkultur ska prägla all verksamhet.

För att säkerställa ändamålsenlig riskhantering – identifiera, analysera, åtgärda, bevaka och rapportera risk – och intern kontroll är ansvarsfördelningen mellan olika funktioner baserad på principen om tre försvarslinjer.

Modellen skiljer mellan funktioner som ansvarar för risk och regelefterlevnad (första försvarslinjen), funktioner för övervakning och kontroll (andra försvarslinjen) och funktioner för oberoende granskning (tredje försvarslinjen).

Första försvarslinjen – affärsverksamheten

En central princip är att linjeorganisationen i ett första led bär ansvaret för intern kontroll och riskhantering. Därmed ligger ansvaret för egenkontroller där risken har sitt ursprung. Detta innebär att varje medarbetare är ansvarig för att hantera riskerna inom det egna

ansvarsområdet. Som sådan omfattar intern kontroll och riskhantering samtliga medarbetare.

Andra försvarslinjen – oberoende kontrollfunktioner

Riskfunktionen, CISO och compliance (inklusive DSO) är oberoende kontrollfunktioner och utgör den andra försvarslinjen. Dessa funktioner övervakar affärsområdenas riskhantering och regelefterlevnad. Andra försvarslinjen upprätthåller principer och ramverk för första linjens riskhantering samt validerar första linjens metoder och modeller för riskmätning och kontroll.

Riskfunktionen

Riskfunktionen ansvarar för strukturerad och systematisk mätning, kontroll, analys och kontinuerlig rapportering av bankens samtliga väsentliga risker. Riskfunktionen ansvarar även för att bland annat regelbundet genomföra relevanta stresstester av för banken väsentliga risker och genomföra fördjupade riskanalyser inom ett eller flera riskområden där det kan föreligga förhöjda risker. Arbetet bedrivs utifrån en av bankstyrelsens beslutade policy som beskriver dess ansvarsområde samt en årsplan. Riskfunktionen är oberoende från affärsverksamheten. Riskchefen rapporterar direkt till vd och styrelsen.

CISO

CISO ansvarar för att ge råd och stöd till vd och medarbetare samt för strukturerad och systematisk mätning, kontroll, analys och kontinuerlig rapportering av bankens informations- och cybersäkerhetsrisker. I arbetet ingår bland annat att följa upp affärsverksamhetens hantering av information samt att de tekniska skydd som behövs är på en adekvat nivå. Det ingår även att granska förändringar och utveckling samt att vara rådgivande ur ett informationssäkerhetsperspektiv. CISO är en del av den andra försvarslinjen och rapporterar direkt till vd och styrelsen.

Compliance (inklusive DSO)

Compliance ansvarar för att ge råd och stöd till vd och medarbetare för att säkerställa att bankens verksamhet bedrivs enligt de regelverk som styr den tillståndspliktiga verksamheten samt identifierar och rapporterar compliancerisker. Arbetet bedrivs utifrån en av bankstyrelsen beslutad policy som beskriver dess ansvarsområde samt en årsplan. Complianceavdelningen är oberoende från affärsverksamheten. Chef compliance rapporterar direkt till vd och bankstyrelsen.

Tredje försvarslinjen – internrevision

Den tredje försvarslinjen, internrevisionen, utvärderar bankens samlade hantering av risk och regelefterlevnad och granskar såväl första som andra försvarslinjens arbete. Internrevision syftar till att granska och utvärdera den interna styrningen och kontrollen samt att ge en bild av hur väl processer och rutiner bidrar till verksamhetens uppsatta mål. Detta inkluderar inte minst att utvärdera effektiviteten i riskhanteringsarbetet samt kontrollfunktionens arbete. Internrevisionens granskningsinsatser sker i enlighet med en av styrelsen beslutad policy som beskriver dess ansvarsområden samt en årsplan. Bankens internrevision har under 2023 utförts av Deloitte AB.

Intern kontroll avseende finansiell rapportering

Landshypotek Banks ekonomiavdelning ansvarar för att hantera den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen så att korrekt information når externa intressenter. Detta innefattar arbete såsom löpande bokföring, bokslut, externrapportering och deklarerationer. Vidare ska ekonomiavdelningen proaktivt bidra i beslutsfattande och bolagsstyrning genom ekonomiska uppföljningar, prognoser och konsekvensanalyser.

Styrelsen erhåller månadsvisa ekonomiska rapporter utöver rapportering på varje styrelsemöte. Även finansavdelningens middle office har en roll i den interna kontrollen av den finansiella rapporteringen, till följd av sitt ansvar för förvaltning av finanssystemet och värdering av finansiella instrument. Middle office ska kontinuerligt utvärdera bankens värderingsmetod och se till att den följer marknadspraxis, interna riktlinjer, interna policydokument samt externa regelverk för redovisning och kapitaltäckning.

Därutöver har externrevision till uppgift att granska och utvärdera tillförlitligheten i den finansiella rapporteringen.

Styrelsens åtgärder för att följa upp den interna kontrollen avseende finansiell rapportering sker bland annat genom styrelsens uppföljning av bankens ekonomi och resultat. Detta sker genom månadsvisa ekonomiska rapporter samt rapportering vid varje styrelsemöte. Vidare sker en genomgång och uppföljning av revisorernas granskningsrapporter av revisionsutskott och styrelse. I revisionsutskottet deltar även representanter från föreningsstyrelsen vid relevanta tidpunkter.

Styrelseledamöter

Per datum för publicering av denna rapport

Per-Olof Hilmér

Född: 1964, Mellerud, ordförande.
Ledamot sedan 2013.
Lantmästare.
Vd i Grinstads Gårdsgas. Ledamot i Biogas Brålanda, Biogas Dalsland Ekonomisk Förening, Hilmérdal och Hilmér Lantbruk.

Rickard Klingberg

Född: 1968, Gävle, ledamot.
Ledamot sedan 2019.
Jägmästare.
Ordförande och vd i Mackmyra Bruk.
Ordförande i Norra Sverige Jordägareförening.
Ledamot i Rikkitikk.

Marie André

Född: 1960, Bromma, ledamot.
Ledamot sedan 2019.
Medicine doktor i sjukgymnastik och leg. sjukgymnast.

Claes Mattsson

Född: 1957, Vreta Kloster, ledamot.
Ledamot sedan 2018.
Agronom, lantbrukare.
Ordförande i Gullbergs Häradsallmänning.
Ledamot i Häradsmarken och Häradsallmänningars förbund. Vice ordförande Östergötlands läns Hushållningssällskap.

Malin Brättemark

Född: 1969, Vara, ledamot.
Ledamot sedan 2023.
Ordförande i Lagmanstorp.

Lars-Johan Merin

Född: 1959, Fellingsbro, ledamot.
Ledamot sedan 2016.
Lantmästare.
Ordförande i Fellingsbro Lager & Fastigheter.
Ledamot i Oppegården Holding och Spanssam.

Maria Hugosson Bygge

Född: 1962, Stockholm, ledamot.
Ledamot sedan 2023.

Axel Roos

Född: 1971, Dylta bruk, ledamot.
Ledamot sedan 2021.
Auktoriserad finansanalytiker och jurist.
Vd och ledamot i Pod Investment.
Ordförande och vd i Dylta Bruk Förvaltning.
Ordförande i Axel Roos förvaltning. Ledamot i Dyrken, Svarta gruvan, Sydsvenska intressenter, Gravhögen, RDI och Boxholms Skogar.